

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/92/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615201867
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615201867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, proti žalovanému U. E., O.. X. X. XXXX, bytom G. U., P. X, o zaplatenie 259,78 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 123,25 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 118 eur od 31. 3. 2012 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieťa.

Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou, doručenu Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 11. 3. 2015, sa pôvodný žalobca (Consumer Finance Holding, a. s.) domáhal voči žalovanému zaplatenia 259,78 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 31. 3. 2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že so žalovaným uzatvoril dňa 2. 11. 2010 zmluvu o pôžičke číslo 20005692, na základe ktorej mu poskytol pôžičku vo výške 500 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 23 mesačných splátkach po 20 eur. Doposiaľ žalovaný uhradil 262 eur. Keďže žalovaný svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas porušil, dňa 22. 3. 2012 ho vyzval k okamžitej úhrade celého dlhu.

V doplnení žaloby, doručenom súdu dňa 17. 4. 2015, žalobca uviedol, že ku dňu podania žaloby mal žalovaný zaplatiť sumu 490,43 eura, zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky, ktorú si dohodli v čl. 11.2 všeobecných obchodných podmienok, ktorú požaduje vo výške 31,35 eura. Zmluvnú pokutu si uplatňuje len ku dňu 31. 1. 2015. Dlh žalovaného potom predstavuje súčet istiny a zmluvnej pokuty, po odpočítaní prijatých úhrad, t. j. 490,43 eura + 31,35 eura - 262 eur, čo činí 259,78 eura. Nezaplatená istina predstavuje 246 eur, t. j. celková výška pôžičky v sume 384,09 eura, mínus na istine uhradených 138,09 eura, nezaplatené úroky 22,43 eura, t. j. celková výška úroku vyčísleného ku dňu okamžitej splatnosti dlhu v sume 106,34 eura, mínus uhradených 83,91 eura. Žalovaný bol vyzvaný na úhradu všetkých splátok jednorázovo, do 3 dní od doručenia predžalobnej upomienky. Predžalobná upomienka mu bola doručená 27. 3. 2012, teda 3-dňová lehota na úhradu uplynula 30. 3. 2012.

Uznesením zo dňa 16. 10. 2015, č. k. 7C/92/2015-30, súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. z konania vystúpila a na jej miesto vstúpil žalobca - Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., z dôvodu postúpenia žalovanej pohľadávky po začatí konania na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 1. 6. 2015.

Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd vo veci ústne pojednávanie nenariadoval, keďže sa jednalo o drobný spor (nakoľko výška žalovanej sumy nepresiahla 1000 eur). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené uznesením zo dňa 1. 2. 2016, č. k. 7C/92/2015-33, vyveseným na úradnej tabuli súdu dňa 5. 2. 2016, zveseným z úradnej tabule súdu dňa 19. 2. 2016, teda najmenej päť dní pred vyhlásením rozsudku.

Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a to zmluvy o pôžičke číslo 112774585, všeobecných obchodných podmienok, predžalobnej upomienky, vrátane poštovej doručky, prehľadu splátok a úhrad, špecifikácie istiny úroku a pokút, zmluvy o postúpení pohľadávok, vrátane prílohy k zmluve, súd zistil nasledovný skutkový stav:

Obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 2. 11. 2010 zmluvu o pôžičke číslo 112774585, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 344,09 eura. Žalovaný sa zaviazal poskytnutú pôžičku splatiť v 23 mesačných splátkach vo výške 20 eur, do októbra 2012. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 35,59 %, ročná úroková sadzba 35,59 % a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 47,39 %. Podľa prehľadu splátok a úhrad bola prvá splátka úveru splatná dňa 20. 12. 2010, žalovaný celkovo uhradil veriteľovi 262 eur. Ku dňu 20. 4. 2012 predstavoval zostatok nezaplatenej istiny 206 eur.

Dňa 22. 3. 2012 obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. vyzvala žalovaného na úhradu celého dlhu, v lehote 3 dní od doručenia upomienky. Výzva bola doručená žalovanému dňa 27. 3. 2012.

Consumer Finance Holding, a. s. ako postupca a žalobca ako postupník uzatvorili dňa 1. 6. 2015 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej, okrem iného, bolo postúpenie pohľadávky voči žalovanému v celkovej výške 259,78 eura.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25a ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. januárom 2013 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. 12. 2012, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, účinného do 31. 1. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba W. N. V. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd podanej žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, nakoľko mal preukázanú jej čiastočnú dôvodnosť. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding, a. s.) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 2. 11. 2010 zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky v celkovej výške 344,09 eura. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom, jednalo sa o spotrebiteľskú zmluvu. Vzhľadom na charakter a obsah zmluvy, sa jednalo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zmluva obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti. Keďže žalovaný si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy riadne a včas neplnil, právny predchodca žalobcu ho dňa 22. 3. 2012 vyzval na splatenie celého dlhu jednorázovo. Výzva bola doručená žalovanému

dňa 27. 3. 2012, teda dňom 30. 3. 2012 sa stal splatným celý dlh. Podľa zákonného ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, je súd povinný od 1. 5. 2014 ex offa prihliadať na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania. Súd preto, vzhľadom na skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol spotrebiteľský právny vzťah, skúmal možnosť premlčania žalovaného nároku a k tomuto prihliadol pri rozhodovaní. Nakoľko medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol spotrebiteľský právny vzťah, v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa dĺžka premlčacej doby spravuje občianskoprávnymi predpismi, teda je trojročná. Keďže povinnosťou dlžníka zo zmluvy o úvere je vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť dojednaný úrok, súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie splátky úveru splatnej dňa 20. 3. 2012, nárok na zaplatenie ktorej v čase podania žaloby na súd ešte nebol premlčaný, vo výške 20 eur a istiny zo splátok úveru pôvodne splatných od 20. 4. 2012 do konečnej splatnosti úveru, t. j. do 20. 10. 2012, ktoré sa stali splatnými v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. zo 7 splátok po 14,75 eura (nakoľko výška dojednaného úroku predstavovala 35,59 %, zo splátky vo výške 20 eur potom pripadalo na istinu 14,75 eura a na úrok 5,25 eura), čo činí 7 x 14,75 eura, t. j. 103,25 eura. Je potrebné uviesť, že zmluvný úrok ako odplata (cena) veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha veriteľovi len za dojednanú dobu poskytnutia úveru. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky predstavujú osobitnú peňažnú náhradu, súvisiacu s poskytnutím finančných prostriedkov, pričom sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky (čo konštatoval aj Krajský súd v Žiline napr. v rozsudku zo dňa 19. 11. 2013, č. k. 5Co/165/2013-148, v rozsudku zo dňa 20. 11. 2014, sp. zn. 9Co/862/2014, v rozsudku zo dňa 26. 3. 2015, sp. zn. 9Co/138/2015). Preto žalobcovi neprislúchalo právo na zaplatenie zmluvných úrokov zo splátok úveru, ktoré sa stali splatnými v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. za obdobie po splatnosti úveru. Spolu súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 123,25 eura (20 eur + 103,25 eura) a v zostávajúcej časti súd podanú žalobu zamietol. Žalobcovi neprislúchalo právo na zaplatenie splátok úveru, ktoré boli v čase podania žaloby na súd už premlčané, t. j. splatných do 20. 2. 2012. Taktiež žalobcovi neprislúchalo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorú vyčíslil v doplnení žaloby na 31,35 eura, nakoľko zmluvná pokuta, ako prostriedok na zabezpečenie splnenia záväzku, musí byť dojednaná písomne, a to pod sankciou neplatenia. Žalobca v konaní nepreukázal, že zmluvná pokuta bola dojednaná písomne. Jej výška bola uvedená len v úverových zmluvných podmienkach, ktoré síce, podľa úverovej zmluvy, sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, avšak nespĺňajú náležitosti písomnej formy právneho úkonu v zmysle § 40 Občianskeho zákonníka, preto je uvedené dojednanie neplatné. Navyše, dojednanie zmluvnej pokuty v úverových zmluvných podmienkach je aj v rozpore s dobrými mravmi. Všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať dojednania vysvetľujúcej a technickej povahy. Je v rozpore s dobrými mravmi, aby ustanovenie o zmluvnej pokute, ktoré postihuje spotrebiteľa sankciou, ktorá je pre neho nevýhodná, bolo zahrnuté len vo všeobecných obchodných podmienkach, spísaných drobným písmom, kde uvedená sankcia môže pozornosť spotrebiteľa uniknúť. Je v rozpore s dobrými mravmi, aby dodávateľ vo všeobecných obchodných podmienkach formuloval dojednania, ktoré majú závažný dopad na práva spotrebiteľa, najmä v jeho majetkovej sfére, ktorým nepochybne ustanovenie o zmluvnej pokute je.

Nakoľko žalovaný sa dostal s plnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi do omeškania, vzniklo žalobcovi aj právo na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré mu súd priznal vo výške 9 % ročne, ktorá bola v súlade s výškou úrokov z omeškania podľa občianskoprávných predpisov, avšak len z priznanej sumy dlžnej istiny, t. j. zo sumy 118 eur (8 splátok x 14,75 eura), nakoľko úrok z omeškania ako príslušenstvo neprislúcha z úrokov ako príslušenstva pohľadávky (Občiansky zákonník neumožňuje priznať príslušenstvo - úroky z omeškania z príslušenstva - úrokov), a to od prvého dňa omeškania, t. j. od 31. 3. 2012 do zaplatenia. V zostávajúcej časti uplatnených úrokov z omeškania súd podanú žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V súlade s citovaným zákonným ustanovením vzniklo právo na náhradu trov konania v konaní úspešnejšiemu žalovanému. Nakoľko žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.